

RAADSVOORSTEL

onderwerp	vervolgopdracht verzelfstandiging Baafje en regionaal zwembad
------------------	--

bijlagen	1
datum raadsvoorstel	1 juli 2013
datum collegebesluit	21 mei 2013

bevoegdheid	raad
raadscommissie	Maatschappelijke Zaken, ter advisering
commissievergadering	maandag 10 juni 2013
raadsvergadering	maandag 1 juli 2013

Situatieschets

Begin 2013 heeft het college zijn voorkeur uitgesproken voor een regionale zwemvoorziening. Als blijkt dat een regionale zwemvoorziening niet mogelijk is wordt bezien tegen welke aanvaardbare kosten Het Baafje open te houden is. Onafhankelijk van de keuze voor een regionale zwemvoorziening of Het Baafje heeft het college besloten exploitatie en beheer van een zwemvoorziening op afstand te zetten.

De raad heeft zich tot nu toe nog niet uitgesproken over een regionaal zwembad. De raad is wel op de hoogte gesteld van het rapport "Een zwembad voor Castricum en Heiloo" waarin de mogelijkheden voor een gezamenlijk binnen- en buitenzwembad in beeld zijn gebracht. Nu de volgende stap moet worden genomen in de vorm van een vervolgonderzoek waarin de definitiefase wordt uitgewerkt, is het van belang dat ook de raad van Heiloo uitspreekt dat de gemeenteraad mogelijkheden ziet voor een gezamenlijk zwembad. Als de raad geen mogelijkheden ziet, is een vervolgonderzoek in het kader van de definitiefase ook niet zinvol. Naar aanleiding van uw collegebesluit Het Baafje extern te verzelfstandigen, is door bureau Drijver en Partners een plan van aanpak en offerte voor de begeleiding van deze verzelfstandiging gemaakt (zie bijlage). In dit plan wordt gestreefd naar externe verzelfstandiging van Het Baafje met ingang van 2014. Kosten van deze begeleiding door Drijver en Partners bedragen € 10.800,- exclusief btw.

Voorstel aan de raad

Burgemeester en wethouders stellen voor:

1. kennis te nemen van het raadsbesluit van de gemeente Castricum betreffende een gezamenlijk zwembad met de gemeente Heiloo;
2. in principe in te stemmen met een gezamenlijk zwembad met Castricum als uit het vervolgonderzoek blijkt dat binnen de financiële kaders aan de eisen van de raad wordt voldaan;
3. Het Baafje extern te verzelfstandigen, voorlopig van 2014 tot en met 2016, binnen de financiële kaders door uw raad voorgesteld op 22 april 2013, te weten een maximale bijdrage van de gemeente in de exploitatie van € 197.000,- per jaar uiterlijk te bereiken in 2016.

sector en afdeling adviseur	Welzijn en Publiekszaken, Welzijn Carla Laan, 072 535 66 81
telefoon griffie e-mailadres griffie	072 535 67 92 griffie@heiloo.nl
onderwerp	vervolgoopdracht verzelfstandiging Baafje en regionaal zwembad
datum raadsvoorstel	10 december 2012
verklarende woordenlijst	geen
bijlagen	een

---

1 AANLEIDING

Eind 2012 heeft het college zijn voorkeur uitgesproken voor een regionale zwemvoorziening. Als blijkt dat een regionale zwemvoorziening niet mogelijk wordt gezien tegen welke aanvaardbare kosten het Baafje open te houden is. Onafhankelijk van de keuze voor een regionale zwemvoorziening of het Baafje heeft het college besloten exploitatie en beheer van een zwemvoorziening op afstand te zetten.

Dit collegebesluit is in een raadsvoorstel ter advisering op 13 februari 2013 voorgelegd aan de raadscommissie Maatschappelijke zaken. De commissie heeft besloten dit voorstel niet te agenderen voor de raadsvergadering van 4 maart 2013, maar heeft aangegeven zwembad Het Baafje in 2013 open te houden en te betrekken bij de integrale bezuinigingsdiscussie. De commissie wilde het besluit van de raad van Castricum over een regionaal zwembad afwachten voor er een besluit wordt genomen over een gezamenlijk zwembad met Castricum. De commissie heeft te kennen gegeven dat exploitatie en beheer van zwembad Het Baafje moeten worden uitbesteed.

De raad van de gemeente Castricum heeft op 14 maart 2013 zijn voorkeur uitgesproken voor een gezamenlijke zwemvoorziening met Heiloo en heeft een voorbereidingskrediet van € 17.500,- beschikbaar gesteld voor een gezamenlijk vervolgonderzoek door bureau Drijver en Partners waarbij ook van Heiloo een bijdrage van € 17.500,- wordt gevraagd.

Inmiddels heeft uw raad in het kader van de integrale bezuinigingsdiscussie op 22 april 2013 besloten om de ingeboekte bezuiniging op Het Baafje te corrigeren en voorgesteld hiervoor een bedrag op de begroting te reserveren in 2014 van € 247.000,- in 2015 van € 222.000,- in 2016 van € 197.000,-.

De vragen die nu voorliggen betreffen de opdrachtverleningen aan bureau Drijver en Partners voor zowel het vervolgonderzoek naar een gezamenlijk zwembad met Castricum als de verzelfstandiging van zwembad Het Baafje.

2 HET BELEIDSKADER

2.1 Strategische visie

Dit voorstel heeft betrekking op het (de) volgende speerpunt(en) uit de strategische visie 2005 - 2015:

- 1.1.1 De gemeente kiest voor een vraaggerichte benadering, waarbij ingespeeld wordt op wensen en behoefte van de inwoners.
- 1.1.2 De inwoners worden ingeschakeld bij plan- en beleidsvorming met gebruikmaking van transparante communicatie.
- 1.2.2 Functionele samenwerking in of met de regio wordt gezocht in geval van aantoonbare voordelen.
- 2.4.3 Voor de inrichting van nieuwe openbare ruimte is de bestaande kwaliteit uitgangspunt.
- 2.4.4 Voor bouwlocaties worden duidelijke beeldkwaliteitsplannen opgesteld.
- 3.3.1 Behoud van het huidige voorzieningenniveau.
- 3.3.2 De gemeente besteedt - daar waar mogelijk - de verantwoordelijkheid voor het beheer van accommodaties uit.
- 4.1.2 Verbeteren van de leefbaarheid.

2.2 Collegeprogramma

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende doelstelling(en) uit het collegeprogramma 2010 - 2014:

- 1.1.1 Heiloo blijft een zelfstandige gemeente met een hoog ambitie- en voorzieningenniveau. Heiloo wil zich op een duurzame en maatschappelijk verantwoorde wijze ontwikkelen met oog voor efficiëntie en effectiviteit. Kernwoorden zijn groen, kwaliteit, betrouwbaar en vraaggericht. Hierdoor is en blijft Heiloo een fijn dorp om in te wonen en te werken.
- 2.2.1 Een structureel sluitende begroting, nu en in de toekomst.
- 3.4.1 Per project de financiële risico's voor de gemeente bekijken.
- 3.5.1 Ontwikkelingen in Zuiderloo en Zandzoom realiseren, waarbij de omvang van de financiële risico's bepalend is voor de eventuele realisatie

2.3 Lokaal beleid

n.v.t.

2.4 Landelijke wet- en regelgeving

n.v.t.

3 RAADSVOORSTEL

3.1 Vragen

De raad heeft zich tot nu toe nog niet uitgesproken over een regionaal zwembad. De raad is wel op de hoogte gesteld van het rapport "Een zwembad voor Castricum en Heiloo" waarin de mogelijkheden voor een gezamenlijk binnen- en buitenzwembad in beeld zijn gebracht. Nu de volgende stap moet worden genomen in de vorm van een vervolgonderzoek waarin de definitiefase wordt uitgewerkt, is het van belang dat ook de raad van Heiloo uitspreekt mogelijkheden te zien voor een gezamenlijk zwembad. Als de raad geen mogelijkheden ziet, is een vervolgonderzoek in het kader van de definitiefase ook niet zinvol.

Bij deze afweging speelt zwembad Het Baafje een belangrijke rol. Sluiting van Het Baafje is namelijk onlosmakelijk verbonden met een gezamenlijk zwembad. De vraag is of de raad in principe bereid is (na verder onderzoek) Het Baafje te sluiten ten gunste van een gezamenlijk zwembad met Castricum.

Daarnaast heeft het college besloten op grond van het rapport "Exploitatie van Het Baafje" Het Baafje extern te verzelfstandigen, ongeacht de keuze voor een regionaal zwembad of Het Baafje. Naar aanleiding van dit besluit is door bureau Drijver en Partners een plan van aanpak en offerte gemaakt voor de begeleiding van deze verzelfstandiging (zie bijlage). Daarin wordt gestreefd naar externe verzelfstandiging van Het Baafje met ingang van 2014. Kosten van deze begeleiding door Drijver en Partners bedragen € 10.800,- exclusief btw.

3.2 Keuzes

De volgende keuzes liggen nu voor:

- Ziet de raad mogelijkheden voor een gezamenlijk zwembad en gaat de raad akkoord met een vervolgonderzoek voor het uitwerken van de definitiefase.
- Wil de raad Het Baafje voorlopig de komende 3 jaar extern verzelfstandigen en geeft de raad hiervoor Drijver en Partners de opdracht:
  - > in afwachting van de definitieve besluitvorming van de raad voor een regionaal zwembad;
  - > afhankelijk van hoeveel middelen men beschikbaar wil stellen voor Het Baafje na 2016, indien een regionaal zwembad niet mogelijk is.

Het college adviseert uw raad in principe in te stemmen met een regionaal zwembad op voorwaarde dat uit het vervolgonderzoek naar een gezamenlijk zwembad blijkt dat aan de eisen van de raad wordt voldaan en men binnen de financiële kaders blijft. In dit vervolgonderzoek worden de onderdelen van de definitiefase uitgevoerd, zoals het programma van eisen inclusief kostenraming (tijd/geld/kwaliteit), toekomstig beheer, exploitatie en kostenverdeling, een locatieonderzoek en selectie.

Tevens adviseert het college Het Baafje op korte termijn extern te verzelfstandigen. Voor de begeleiding van deze verzelfstandiging zal het college opdracht geven aan bureau Drijver en Partners volgens het plan van aanpak in de bijlage.

3.3 Argumenten

Gezamenlijk zwembad Castricum en Heiloo

Rapport Drijver en Partners

Uit het rapport van Drijver en Partners “*een zwembad voor Castricum en Heiloo*” blijkt dat een gezamenlijk zwembad de volgende voordelen heeft voor Heiloo:

- *Een gezamenlijke zwemvoorziening heeft een veel hoger maatschappelijk rendement dan Het Baafje en bevindt zich zeer nabij Heiloo (Limmen) of wellicht zelfs in Heiloo.* Het gezamenlijke zwembad bestaat uit een modern nieuw binnen- en buitenzwembad dat het hele jaar door open is en voor vele doelgroepen geschikt is. Zwembad Het Baafje is hooguit vier maanden open, afhankelijk van de weersomstandigheden en is voornamelijk geschikt voor recreatief gebruik.
- *Financieel voordeel door exploitatie gezamenlijke bad met Castricum.* Ondanks dat Het Baafje een totaal andere zwemvoorziening is als een regionaal bad, liggen de exploitatiekosten van beide baden dicht bij elkaar. De exploitatiekosten van de genoemde regionale zwemvoorziening zijn in verhouding beperkt, doordat de kosten met Castricum worden gedeeld. Daarnaast heeft Het Baafje veel zwemwater in verhouding tot het aantal inwoners, waardoor de kosten ook relatief hoog zijn voor de gemeente. Daarnaast zijn de risico's van de exploitatie van Het Baafje groot door o.a. de weersafhankelijke opbrengsten (marge van € 40.000,-) en onzekerheid bezuinigingsmogelijkheden op lange termijn door verkleinen wateroppervlak.
- *Langere/kortere reistijd bezoekers.* Voor een deel van de inwoners zal het nieuwe bad verder weg liggen dan Het Baafje, voor sommige bewoners zal het nieuwe bad juist dichterbij liggen.

N.B. Vanuit Heiloo wordt verzocht aan Drijver en Partners de mogelijkheden om de ligweide bij het nieuwe zwembad te vergroten mee te nemen in het vervolgonderzoek.

Uitspraak gemeente Castricum

De gemeente Castricum heeft zich uitgesproken voor een gezamenlijk zwembad met de gemeente Heiloo, zoals geadviseerd in het rapport van Drijver en Partners: “Een gezamenlijk zwembad voor Castricum en Heiloo”. Naast de financiële voordelen wat betreft de exploitatie zijn de belangrijkste argumenten voor Castricum dat een nieuw aantrekkelijk bad ontstaat met optimale afstemming tussen actuele vraag en aanbod, waardoor ook groei wordt verwacht van het aantal bezoekers. Een gezamenlijk bad is voor de gemeente Castricum een alternatief voor het huidige binnenbad De Witte Brug en het buitenbad Dampegheest. De Witte Brug komt na 2015 voor hoge onderhoudskosten te staan en de Dampegheest wordt na 2012 gesloten.

Daarbij heeft zij de voorkeur uitgesproken voor een reguliere variant.

De gemeente Castricum heeft besloten om vanaf de ingebruikneming van een nieuw zwembad voor Castricum en Heiloo structureel een bedrag op te nemen van maximaal € 365.000,- in de gemeentelijke begroting.

Verzelfstandiging exploitatie Zwembad Het Baafje

Rapport Drijver en Partners

Drijver en Partners constateren in hun rapport "Exploitatie zwembad Het Baafje" dat gemeenten in toenemende mate onvoldoende zijn toegerust om zwembaden te exploiteren en te beheren. Dat geldt ook voor de gemeente Heiloo.

De belangrijkste voorwaarde om de exploitatie te kunnen verbeteren is het op afstand zetten van het beheer en de exploitatie. *Privaatrechtelijke verzelfstandiging* biedt wat Drijver en Partners betreft de beste mogelijkheden voor de gemeente om invloed te kunnen blijven uitoefenen, om de maatschappelijke functies te waarborgen, maar ook de vrijheid en mogelijkheden om actiever en goedkoper te exploiteren. Voorbeelden van een privaatrechtelijke verzelfstandiging zijn het onderbrengen van beheer en exploitatie bij een bestaande partij in de omgeving (sportbedrijf Alkmaar, stichting de Witte Brug) of een lokale stichting.

Privaatrechtelijke verzelfstandiging is een maatregel die op korte termijn het maatschappelijk rendement kan vergroten, maar heeft pas op lange termijn een financieel effect gezien de verplichtingen.

Volgens Drijver en Partners kan door een aantal korte termijn maatregelen (2 jaar) het exploitatietekort van Het Baafje uitkomen tussen de € 220.000,- en € 180.000,-. Veel korte termijn maatregelen zijn in 2012 getroffen en hebben geleid tot een exploitatietekort van € 200.000,- in 2012.

Privaatrechtelijke verzelfstandiging is een maatregel die op de lange termijn tot een bezuiniging kan leiden. Op lange termijn (10 jaar) kan het tekort mogelijk verder worden teruggebracht tot tussen de € 180.000,- en € 125.000,-. Deze bedragen zijn echter indicatief en onder voorbehoud van nader onderzoek naar niet alleen de mogelijkheden tot verzelfstandiging, maar ook naar de verkleining van het wateroppervlak.

Ambtelijke capaciteit ontbreekt

Op dit moment ontbreekt de ambtelijke capaciteit om de externe verzelfstandiging uit te voeren. Daarom is voor de uitvoering hiervan een plan van aanpak en offerte gevraagd aan bureau "Drijver en Partners".

"De weg naar verzelfstandiging" door Drijver en Partners

In dit plan van aanpak staat beschreven de wijze waarop de exploitatie van Het Baafje op afstand wordt gezet. Daarbij worden de volgende stappen beschreven:

- Startbijeenkomst met betrokkenen.
- Opstellen van uitgangspunten en randvoorwaarden. Een belangrijk aspect hierbij is de rechtspositie van het personeel.
- Wijze van uitbesteding: deze dient zorgvuldig en transparant plaats te vinden. Een openbare aanbesteding is niet nodig, omdat het een concessie van diensten betreft. Men gaat uit van een meervoudig onderhandse aanbesteding.
- Opstellen bestek (o.a. selectiecriteria, kwalitatieve criteria, financieel aanbod).
- Uitvoering van de feitelijke aanbesteding.

Na overeenstemming met de beoogde exploitant zullen de stukken ter goedkeuring en ondertekening worden voorgelegd aan het college. Het streven is om het proces te hebben afgerond voor de start van het zwemseizoen 2014.

Communicatie

Zowel bestuurlijk als ambtelijk is er regelmatig overleg met de Vrienden van Het Baafje. Op deze wijze blijven zij op de hoogte van wat er speelt rondom Het Baafje en wordt hun mening gevraagd. Daarnaast heeft wethouder Veger bestuurlijk overleg met de gemeente Castricum over een gezamenlijk zwembad.

3.4 Financiën

De raad van Heiloo heeft in het kader van de integrale bezuinigingsdiscussie op 22 april 2013 besloten om de ingeboekte bezuiniging op Het Baafje te corrigeren en hiervoor een bedrag op de begroting te reserveren in 2014 van € 247.000,- in 2015 van € 222.000,- in 2016 van € 197.000,-. Dit zijn de financiële kaders die worden gehanteerd voor de besluiten over een gezamenlijk zwembad en de exploitatie van Het Baafje.

Financiering gezamenlijk zwembad

Uit het rapport “ een zwembad voor Castricum en Heiloo” blijkt dat de kosten van een regionaal bad voor de gemeente Heiloo afhangen van de keuze voor een reguliere of minimum variant en de verdeelsleutel van de kosten tussen Heiloo en Castricum:

<i>exploitatiekort gezamenlijk zwembad incl. kapitaalslasten</i>	kosten reguliere variant in euro's	kosten minimum variant in euro's
totaal	594.700	510.200
Kosten Heiloo bij verdeling op basis van geraamd bezoek nieuw zwembad	217.113	182.413
Kosten Heiloo bij verdeling op basis van 50/50	297.350	255.100
Kosten Heiloo bij verdeling op basis van inwoners	235.802	202.297

De investeringskosten van een regionaal zwembad bedragen tussen de € 6,5 en € 7,5 miljoen. De kapitaalslasten zijn verdisconteerd in bovengenoemde exploitatiekosten. Eenmalig komen daar nog kosten bij van voorzieningen (parkeren, infra, nuts, opstart) van in totaal ruim € 400.000,- en grondkosten. Een deel daarvan komt volgens een nog te bepalen verdeelsleutel ook voor rekening van Heiloo.

Uitgaande van het bedrag voor Het Baafje op de begroting in 2016 van € 197.000,- lijkt voor Heiloo alleen bekostiging mogelijk van de minimum variant van een gezamenlijk zwembad (€ 182.000,-) bij een verdeling van de kosten op basis van bezoekersaantallen. Daarbij is echter nog geen rekening gehouden met de eenmalig bijkomende kosten en mogelijke grondkosten; die zijn nog niet verdisconteerd in de exploitatiebijdrage. Het is nog onduidelijk hoe de verdeling van deze kosten zal worden. Hiervoor dient nog aanvullende dekking te worden gevonden.

Een investering in een regionale zwemvoorziening zal mogelijk aanvullend gefinancierd moeten worden door het aantrekken van een extra lening bij onze bank, afhankelijk van de uitkomst van

het overleg met Castricum. Dit betekent een verslechtering van de vermogenspositie van de gemeente Heiloo.

Financiële gevolgen externe verzelfstandiging

Gestreefd wordt naar externe verzelfstandiging van Het Baafje met ingang van 2014 voorlopig voor drie jaar. Op grond van het rapport "Exploitatie zwembad Het Baafje", wordt financiële verzelfstandiging binnen de door de raad voorgestelde financiële kaders haalbaar geacht. Om die reden dat de toevoeging in het amendement van 22 april 2013 zo is gelezen, dat wordt uitgegaan van een maximale bijdrage van de gemeente in de exploitatie van € 197.000,- per jaar te bereiken uiterlijk in 2016.

Financiering onderzoeken

Door de korte termijnmaatregelen die in 2012 zijn genomen, is het exploitatietekort van Het Baafje in dat jaar teruggebracht tot € 200.000,-. Naar verwachting biedt de begroting in 2013 (€ 247.000,-) voldoende ruimte om de kosten van zowel het vervolgonderzoek naar een gezamenlijk zwembad, als de begeleiding van de uitvoering van de verzelfstandiging te dekken (in totaal € 10.500,- en € 17.500,- exclusief btw).

3.5 Risico's

Een investering in een regionale zwemvoorziening zal mogelijk aanvullend gefinancierd moeten worden door het aantrekken van een extra lening bij onze bank, afhankelijk van de uitkomst van het overleg met Castricum. Dit betekent een verslechtering van de vermogenspositie van de gemeente Heiloo.

3.6 Advies raadscommissie

De raadscommissie Maatschappelijke Zaken heeft in haar vergadering van maandag 10 juni 2013 het volgende geadviseerd:

4 VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorgesteld wordt:

1. kennis te nemen van het raadsbesluit van de gemeente Castricum betreffende een gezamenlijk zwembad met de gemeente Heiloo;
2. in principe in te stemmen met een gezamenlijk zwembad met Castricum als uit het vervolgonderzoek blijkt dat binnen de financiële kaders aan de eisen van de raad wordt voldaan;
3. Het Baafje extern te verzelfstandigen, voorlopig van 2014 tot en met 2016, binnen de financiële kaders door uw raad voorgesteld op 22 april 2013, te weten een maximale bijdrage van de gemeente in de exploitatie van € 197.000,- per jaar uiterlijk te bereiken in 2016.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

Mevrouw C.C.H. van de Meent
secretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester